

VietCatholic News (16 Sep 2009 11:26)

Đi u gì đã thúc đẩy các Giám Mục, linh mục miền Bắc, các tu sĩ nam nữ đi Nam?

- Nói chung, đó là sự hãi Công giáo sốn đời! Công giáo sốn đời với tôn giáo đời nghĩa tiêu diệt tôn giáo.

Giáo dân còn ùn ùn kéo đi. Phßng chi hàng giáo sĩ, tu sĩ vßa hißu rõ hßn, vì thßy mình bßnh mß trßc hßt. Và vì cßy ra ß Tây Ban Nha vào năm 1936, khi Công giáo sốn lên nßm quyßn đã tàn sát không bißt bao nhiêu linh mục, tu sĩ nam nữ. Ông Francô mà sau này ngßi ta coi là phát xít, là đßc tài, ông đã đßng lên chßng Công giáo. Tây Ban Nha đã trß nên nßi da nßu thßt: nßi chißn gißa hai phe Quốc Công giáo và Quốc Gia. Quốc Gia nhß sßc mßnh nßc Đßc mà Hitler lúc này đã lên nßm quyßn; ß ý Mussolini mßnh sßc vßi đßng phát xít, nên đã thßng phe Công giáo sốn. Phe này có Liên Xô giúp và đßc Quốc tß Công giáo sốn hß trß. Nhß tuyên truyßn khéo, mßt mßt hß lßt ngßc vßn cß vß mßt chính nghĩa. Francô và phe ông bß coi là đßc tài phát xít, vßi tßt cß nhßng cái xßu xa tàn bßo mà Công giáo sốn chßp lên hß. Phe Công giáo sốn đßc cái danh hißu mß mißu là dân chß. Dân chß cßa hß còn tàn bßo hßn là phát xít. Vì thß, nhßng cßnh tàn sát, nhßt là đßi vßi Công giáo, làm khßp nßi sß hãi.

Đó là cái lý do chính mà các giáo phßm thußc dòng Đßminicô và Đßminicô Tây Ban Nha đßng

lên chương Công. Nhưng cuộc hành quân đánh Việt Minh được coi như thánh chiến. Và rồi khi hiệp định Geneve được ký kết, tất cả các giáo phẩm thuộc Đôminicô cũng như Hội Truyền Giáo Paris trước đây, nay đã thuộc hàng giáo sĩ Việt Nam, đều có nhiệm vụ linh mục, tu sĩ nam nữ “bổn phận”.

Cái lý do thúc đẩy người Công giáo và các linh mục đứng lên lập biệt lập, rào làng là để chống lại Công sản. Nay chúng ta cần phải nhìn nhận lại, vì biết Việt Minh đã phá hoại nay không còn lý do tồn tại vì hiệp định Geneve. Trong hiệp định Geneve đã đưa ra với tùy quân 17 phân đôi Việt Nam thành hai miền Nam - Bắc. Bắc: Công sản, Nam: Quốc gia và ai nấy đều có thể do lựa chọn miền mình - và người dân miền mình được đảm bảo là không bị phân biệt đã tham gia phe nào phe kia, đều không bị trả thù. Song những người ý thức thời cuộc, chúng ta ai tin vào điều khoản bảo đảm đó, nhất là đối với Công sản đang thay đổi nomenclature, ai mà tin được. Nên phải nghĩ thật hay nhất đối với những người này là cao chạy xa bay. Một số đi Nam, đi Nam để gây thù hằn, để có cơ hội “Bắc Tiến”, cũng như miền Bắc khéo léo quy hoạch, tìm cách “thống nhất” hai miền, và theo hiệp định Geneve, sẽ có cuộc Tổng tuyển cử hai năm sau đó để thống nhất hai miền, người đi Nam lại trở về Bắc. Các linh mục đi Nam ít nhiệm vụ bổn phận lý do đã nói.

Giáo phận Hội Phòng được đưa trong việc di cư. Đức Cha Trừng Cao Đức đi đầu tiên, kéo các linh mục, nam nữ tu sĩ. Còn một vài linh mục già và một linh mục trung tuổi, thuộc dòng Đôminicô, linh mục Phụng. Về này sẽ là một trong các nòng cốt của Hội Liên Lạc Công Giáo.

Đưa phận Bùi Chu, Đức Cha Phạm Ngọc Chi cũng rút, trao lại đưa phận cho cha thay thế ký của ngài là linh mục Giuse Phạm Năng Tĩnh làm cha chính, sau này sẽ lên làm Giám Mục, có cha Phạm Thu, trợ giúp làm thay thế. Một số cha can đảm đi: cha già Huy làm cha chính và nhất là cha Lương Huy Hân, sau này nổi tiếng chúng Công và bị hại bởi chế độ cũ. Còn lại một số cha già, trong đó cha Đức, cha Bô sẽ tham gia hội đoàn nhà nòng, nhất là cha già Hồ gần 90 tuổi, vốn hãnh diện là bạn của Bác Hồ. Nguyên theo Bác đến cùng, để chờ đợi được nhà nòng chốn cũ. Cha được đặt ở Khoái Đức - Nam Đức, được đưa nhóm “Công giáo yêu nước” đó, chờ đợi và được mai táng ở căn nhà thờ Khoái Đức.

Đưa phận Phát Diêm - khu vực trước, dĩ nhiên là phải lên được trước tiên. Đức Cha Lê Hữu Từ, cha Hoàng Quỳnh từng bị hại, rồi các cha lên để đi hộ tống. Còn một cha trợ, cha Hồ, em cha Tùng, quê ở Cần Liêu xã Hoàng Nguyên, Hà Nội. Cha này công tâm, luôn “chống đỡ” chính quyền. Cha bị hại và chờ đợi tử nạn năm 1955. Đưa phận được trao cho cha Liêm, làm cha chính, có cha Bùi Chu Thọ làm chính xứ Phát Diêm. Cha Bùi Chu Thọ sẽ làm Giám Mục và sẽ qua đời năm 2001. Tuy nhiên, Phát Diêm có một số cha được tu dưỡng có năng lực đi. Hai cha, Trình và Khuyển sẽ làm Giám Mục phó, và đã qua đời trước Đức Cha chính (người ta bảo Đức Cha chính

“sát phó”. Cha Trinh làm Giám đ&c Ch&ng Vi&n lúc đó, cha này tham gia m&t tr&n m&nh m& l&m, tuy v&n & bên Đ&c Cha T&o. Cha Qu&n H&t đ&ng đ&u nhóm “yêu n&&c”. Cha Chu Trinh b&t vì ch&ng C&ng, sau này l&i đ&ng đ&u nhóm “yêu n&&c” c&a đ&a ph&n. Đ&c bi&t nh&t là cha Nguy&n Th& V&nh, m&t trong nh&ng “c&t tr&” c&a Liên L&c Công Giáo. Tr&& đây, cha có làm th& ký Toà Giám M&c. Ngài là ng&&i hung hăng nh&t trong các linh m&c tham gia Liên L&c Công Giáo, đ&n n&i Cha Nguy&n T&t Tiên, đ&ng nghi&p, thu&c đ&a ph&n Hà N&i, ph&i tuyên b&: “Ông này ph&i sa đ&a ng&c” vì nh&ng lu&n đi&u hung hăng ch&ng H&i Thánh. Cha này và các cha lo&i đó, t& phân ly kh&i Giám M&c Đ&a ph&n, tuy có gi& m&t x&, song không còn sinh ho&t thông công c&m phòng chung đ&a ph&n. Cha Nguy&n Th& V&nh sau chi&m c& Ninh Bình, đ&n khi nhà th& Ninh Bình b& bom tàn phá, cha lên Hà N&i, ch&t trên đó, nh&ng đ&&c v& mai táng & Phát Di&m, và Đ&c Cha T&o, m&t v& r&t k& lu&t, không hi&u sao l&i làm l& an táng cho cha nh& các cha khác trong đ&a ph&n, m&c dù cha này không tr& v& đ&a ph&n khi còn s&ng. Ch&c là Đ&c Cha b& ép. R&i đ&n các ngày gi& sau đó, Đ&c Cha cũng ph&i đ& cho t& ch&c m&t vài nghi l& tôn giáo nào đó.

Đ&a ph&n B&c Ninh, các cha đi g&n h&t, còn mình Đ&c Cha Hoàng Văn Đoàn. Khi Liên L&c Công Giáo đ&&c thành l&p năm 1956, Đ&c Cha không t& ra đ&t khoát, nên b& d& lu&n cho r&ng Đ&c Cha &ng h& phong trào đó, Đ&c Cha đã ph&i thanh minh, c& b&ng truy&n đ&n. R&i cu&i cùng, ngài xu&t ngo&i b&ng cách đi ch&a b&nh & H&ng Kông. Có th& có s& ch&p thu&n c&a Đ&c Khâm S& Dooley. R&i qua H&ng Kông, ngài vào mi&n Nam Vi&t Nam. Thêm m&t đ&a ph&n tr&ng toà, các x& tr&ng cha x&.

Đ&a ph&n L&ng S&n, Đ&c Cha Hedde và các cha Đôminicô Pháp (Lyon), không ho&ng h&t nh& các cha Đôminicô Tây Ban Nha. Các ngài và các linh m&c Vi&t Nam còn & l&i. Sau đó, các cha Pháp cũng nh& Đ&c Cha b& tr&c xu&t. R&i m&t s& linh m&c Vi&t Nam vào Nam, trong đó có cha Ng&, sau này làm Giám M&c Long Xuyên. Còn l&i cha Ph&m Văn D& và vài cha khác. Cha Đ& đ&&c Toà Thánh g&i làm Giám M&c, song không th& nào t&n phong cho ngài.

Đ&a ph&n Hà N&i. Thái đ& khác các n&i khác. Đ&t v&n đ& di c& mi&n Nam r&t h&n ch&. Đ&c Khâm S& Dooley & Hà N&i. Các cha th&a sai Pháp & l&i. Các cha Đôminicô Pháp cũng & l&i. Dòng Chúa C&u Th& v&n ho&t đ&ng. Các s& Thánh Phaolô có k& ho&ch đi t&n, Dòng M&n Thánh Giá thì tán lo&n.

Riêng Ti&u Ch&ng Vi&n Piô XII, Đ&c Cha Khuê cho toàn b& di c&, Cha B& Trên Nguy&n Huy Mai, các Giáo s& và toàn th& Ch&ng sinh. Ph&n các cha trong Đ&a ph&n, ch& nh&ng cha nào có lý do không th& & l&i đ&&c, ví d& đã làm x&p b&t, thì đ&&c phép đi. Còn cha nào không đ&&c phép mà c& đi, s& không đ&&c làm l&. Và m&t s& khá đông đã li&u mình đi. Vì có k& lu&t nh& th&, nên cha nào không tuân, t&m g&i là “b&t h&p pháp”. Trong toàn b& các linh m&c Đ&a ph&n lúc

đó là hơn 160, thì đến 100 đã đi. Còn lại đến 60, phần đông là có tuổi. Các cha trẻ còn lại là như ông cha là Hà Nội, Phạm Lý, Nam Định: nên đây các cha này không bị dính líu vào việc đóng “đến bắt”, nên cảm thấy mình không có lý do gì mà đi.

Đến phần Thanh Hóa, nên vào năm 1953-1954 đã có cuộc cải cách long trọng để đi. Khi nói đến Khu T là ai cũng rùng mình. Đến Giám Mục De Cooman thì đã qua đời, cha Phạm Tấn làm nhiệm vụ chính. Các linh mục đi nhiều, cũng may còn lại một số bạn, tám linh mục trẻ.

Đến phần Vinh, các linh mục rút lui theo đường bộ qua sông Bến Hải. Không có bao nhiêu! Song hàng linh mục ở Vinh còn đông đến và việc chuyển hơn cả trong các đến phần miền Bắc.

Đến phần Thái Bình còn đang do hàng giáo sĩ Đominicô Tây Ban Nha quản trị, nên đến Cha và các cha Tây Ban Nha đi hết. Các học hữu hết thành lập để dân quân, các cha Việt Nam lãnh đạo “thánh chiến” chống Cộng, nên đến phần bị bắt đi hết, còn lại cha Đominicô Đình đến Tr, cha Hiếu và vài cha già. Cha Đình đến Tr làm nhiệm vụ chính, sau làm Giám Mục Thái Bình.

Như vậy chỉ trong mấy tháng mà các Tòa Giám Mục đến phần miền Bắc, các học việc bóng cha học, các cộng sự tôn giáo không có người lãnh đạo.

Lỗi hay hại? Hiếm nhiên là bắt lỗi! Là tại hại! Không một cuốn sách hại nào trong lịch sử Giáo Hội mà trong một thời gian, một miền rộng lớn như miền Bắc Việt Nam lại bị quét sạch, bị trừng trị như thế. Mà đây không phải là cảm cách mà là trừng phạt, là “tắt sập”. “Quo vadis - Thử đi đâu thử?”. Phêrô hại Chúa Giêsu một cách ngạc nhiên khi thấy Chúa vác thập giá vào Rôma, cảm thấy trán với Phêrô lúc ông này toan trốn khỏi Rôma để tránh cuốn sách hại, và theo lời khuyên như của giáo dân, để bỏ vào cho người để vào của Giáo Hội, kẻ người chặn bắt đánh gục, đoàn chiên tan tác.

Nhưng đây có phải là trừng phạt cuốn sách hại không? để có lý do mà chịu trừng trị, như là Chúa Giêsu đánh bại thành này thì chịu sang thành khác. Có thể có việc chịu trừng trị vì lý do đó, nhưng là những việc đã bằng cách nào đó chịu đựng kiên các tàn bạo ở Tây Ban Nha, nhất là ở nước Liên Xô. Bởi đó không ai lên án các đến Giám Mục, các linh mục đã bị nhiệm vụ. Cũng có việc cho là rồi nhiệm vụ, vì cả đoàn chiên, cả đến phần cũng đi, nên các việc đi theo. Thước tử, không phải là nguy hiểm, như đến phần Hải Phòng, thì học hữu như cả bộ đoàn kéo nhau đi hết, có còn lại chỉ là những người quen thuộc, đi cũng thôi mà cũng chịu đựng sao. Đàng khác, có lẽ không có một lời khuyên

rõ rệt là nên lỗi. Chúng có hành động thay lỗi nói. Đức Khâm Sĩ vẫn cho tôi cùng và sự đồng các Đức Giám Mục cũng lỗi.

Rồi chúng vào Nam, một số vẫn đứng cố gắng giữ trật tự ngay như Đức Cha Chi làm Giám Mục Đà Nẵng, Đức Cha Đoàn, Giám Mục Quy Nhơn. Trùng có Đức Cha Tô rút lui với với giáo dân Phát Diệm đi cõ và qua đi tôi đó. Một ngài là nhà học Phát Diệm, Gò Vấp. Nhưng với là các với đi Nam không bị Tòa Thánh lên án. Thế thì sao Đức Cha Khuê, đi với chúng cha nào vào Nam mà không có phép của ngài, ngài rút quyền làm gì? Đây là một biện pháp kiểm soát duy trì tinh thần linh mục và tránh nhúng tay tại hại khác.

Tinh thần chung của Giáo Hội: Chúa chiến thắng với con chiến, gần bố với con chiến, và nên con chiến với con chiến. Đó là lỗi sống của người mục tử. Và Đức Cha muốn các cha Đưa phải có tinh thần đó. Giáo dân Đưa phải Hà Nội, ngoài các thành phố, ít người đi cõ hơn các Đưa phải khác, thế nên mọi xã hội ít người ra đi. Giáo dân còn lỗi cõ, sao chúng chặn lỗi chúng đi? Nhưng với là thiêu tinh thần. Dĩ nhiên có những trường hợp phải chặn lỗi sống góp những khó khăn khó lòng kham nổi. Nhưng trên xét tu trường hợp và cho phép đi. Chúng những linh mục nào đi biển bãi, muốn trốn tránh nghĩa vụ, có thể đi vì mục đích thế gian, tho chí tang bồng, mang kinh tế: những linh mục như thế mọi bị kiểm soát. Song vì cõ lỗi cũng không phải là tuyệt đối ích lợi trong mọi trường hợp. Trái lỗi vì cõ lỗi là một tai hại cho họ và cho Hội Thánh. Đó là vẫn để bí nhiệm cũng như Ông Giuđa là một bí nhiệm trong Nhóm Mười Hai.

Hội đồng như Geneve lỗi vì phân biệt thù vì đã tham chiến ở bên này hay bên kia. Người ta chỉ tôn trọng trong những ngày đầu. Sau này trong cuộc đời đầu với Mẹ, những người bị coi là người quân người quy, nên đã không quy phục làm tay sai cho Công sứ đầu bị bắt. Còn các linh mục, thì từ đầu người ta mọi tham gia vào các cơ quan: Một Trùng Tô Quế, nhất là Ban Liên Lạc mọi danh là những người Công giáo yêu quốc yêu hòa bình. Họ là một tổ chức nhằm tách rời Công giáo với Đức Giáo Hoàng, và ý đồ sâu hơn là phá đổ, làm cho đổ chỉ còn là hình thức. Các linh mục nào đã tham gia vì cõ chúng đi, chúng còn cách gia nhập tổ chức này để chúng mình là người Công giáo đoàn kết, đi với nhà nước chúng lỗi Mẹ. Những linh mục này không được đứng đầu tổ chức đó, nhưng chúng phải gia nhập một cách thế động, làm cho con số những thành viên tăng thêm, và do đó tổ chức tăng thêm thanh thế. Giờ như những linh mục này đi Nam thì để gây tai hại cho Giáo Hội hiện.

Cha Giám, thuộc Đưa phải Phát Diệm, đã vào Nam. Cha lỗi xin Đức Cha Tô để trở về. Đức Cha hại vì lý do nào mà cha xin trở về. Cha thưa: “Con thấy mình tôi lỗi, con muốn với miền Bắc để đến tôi”. Đức Cha Tô nói với chính quyền miền Nam để cha Giám trở về. Cha Giám thuật lỗi vì cõ đó trong một cuộc hội họp của các linh mục Liên Khu Ba do Một Trùng Tô chỉ đạo hồi tháng 6 -1956. Cha còn khoe: “Cán bộ bị cha một cái cõ da”. Tính đến hồi như, không bao lâu sau,

Năm 1954 - Hàng Giáo sĩ đi Nam có lỗi hay có hèn?

Tác Giả: + GM Phaolô Lê Đßc Trßng
Thứ Tư, 16 Tháng 9 Năm 2009 16:25

cha trß nên thành viên chính thßc cßa Tß Chßc Lißn Lßc, mßt nhßn vßt có vai vß. Ngài đßc cung cßp mßt xe máy (rßt quý hißm trong thßi bußi đó). Mßt hôm cha phßn khßi cßi xe máy, phóng thß nào đâm vào gßc cây, và cha đã qua đßi khi đßa vào bßnh vißn (1965).

Có thß kßt lußn:

1. Lßi mißn Bßc theo tinh thßn gßn bó vßi đoàn chiến là tinh thßn cßa Chúa Giêsu mßc tß.
2. Ngßi nào vì khó khăn không thß Lßi đßc hoßc theo lßng tâm, xét mình khó đßng vßng trong môi trßng nghßch vßi đßo, ngßi đó có thß rút đi. Nên trình bßy vßi Bß Trên trßc khi quyßt đßnh.
3. Ra đi mßt cách vô trßt tß, theo lßi riêng cho mình: nhß thß làm thißt hßi giáo xß đßc trao phó cho mình, thißt hßi các linh hßn và phßi chßu trách nhißm vß các vißc đó.

Bßi thßy mßt sß cha Lßi, không giúp cho đßo, trái lßi gia nhßp hàng ngũ nhßng vißc ßnh hßng xßu đßn Hßi Thánh. Tình trßng các linh mßc thußc Đßa phßn Hà Nßi đã đi Nam, đßc xem xét lßi. Và rßi tßt cß đã đßc hßp thßc hoá, gia nhßp các đßa phßn mißn Nam. Các linh mßc này tßn tßy vßi các giáo phßn mình gia nhßp, đßc các nßi đó quý mßn. Hà Nßi đßc các Bß Trên giáo phßn mißn Nam tin tßng và khen ngßi. Đó cũng là mßt cách tß lßi vßi Chúa, vßi Hßi Thánh bßi đã ra đi.

(Trích hßi ký III cßa ĐC Phaolô Lê Đßc Trßng, tß trang 162)